

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 17.5.2011
СОМ(2011) 271 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Report on the status of ratification and recommendations by monitoring bodies concerning conventions listed in Annex III to Council Regulation (EC) No 732/2008 applying a scheme of generalised tariff preferences pursuant to Article 8(3) of this Regulation __GSP+

{SEC(2011) 578 окончателен}

СХЕМА ОТ ОБЩИ ТАРИФНИ ПРЕФЕРЕНЦИИ НА ЕС

Схемата от общи тарифни преференции на Европейския съюз (наричана по-долу „ОСП“) е обща, нерещипрочна, недискриминационна схема от преференциални режими на търговия, посредством които ЕС дава преференциален достъп до пазарите си на развиващите се страни. В съответствие с член 208 от Договора за функционирането на Европейския съюз и с всеобщата дългосрочна цел на ЕС за устойчиво развитие общите цели на ОСП са да се подпомогнат развиващите се страни да намалят бедността, като им се предоставя преференциален достъп до пазара на ЕС, и да се насърчи устойчивото развитие.

ОСП има за цел да стимулира износа на развиващите се страни за ЕС с помощта на преференциални тарифи, насочени главно към най-нуждаещите се страни, като се поощрява растежът на износа от развиващите се страни на съществуващи продукти или неговата диверсификация с нови продукти. Целта е да се способства страните да развият своите производства, което да доведе до повишаване на производителността и конкурентоспособността, както и евентуално да се насърчат диверсификацията и инвестициите. В съответствие с политиката на ЕС за устойчиво развитие ОСП има за цел също да предостави стимули за развиващите се страни да поемат ангажменти за ратифициране и ефективно прилагане на основните международни конвенции за човешките и трудовите права, опазването на околната среда и доброто управление.

ЕС прие ОСП въз основа на препоръката на Конференцията на Организацията на обединените нации за търговия и развитие (UNCTAD) от 1968 г. за създаване на „Обща система на тарифни преференции“, съгласно която развитите страни предоставят търговски преференции на всички развиващи се страни. В системата на СТО/ГАТТ ОСП попада в обхвата на „Решение за диференцирано и по-благоприятно третиране, реципрочност и по-пълно участие на развиващите се страни“ (т.нар. „упълномощаваща клауза“).

Европейската общност беше първата, която приложи схемата на ОСП през 1971 г. Оттогава ОСП се е променила значително. С оглед коригирането на схемата на редовни промеждутъци, в съответствие с променящата се среда на многостранната система на търговия, беше решено прилагането на схемата на ОСП да бъде на десетгодишни цикли. Настоящият цикъл започна през 2006 г. и ще изтече през 2015 г. Схемата се прилага посредством последователни регламенти, чийто период на прилагане е три години, за да се гарантира възможността ОСП да се актуализира редовно с цел да се взема предвид развитието в съответните данни за търговията. Сегашната схема на ОСП е установена с Регламент (ЕО) № 732/2008¹ на Съвета (Регламент относно ОСП), който влезе в сила на 1 януари 2009 г. и чийто срок на прилагане изтича на 31 декември 2011 г. На 26 май 2010 г. Комисията прие предложение за удължаване на срока на действие на посочения регламент до 31 декември 2013 г. с цел да се даде време за подготовка на преразглеждането на ОСП. Предложението беше изпратено до Съвета и до Европейския парламент² на същата дата.

---

¹ Регламент (ЕО) № 732/2008 на Съвета от 22 юли 2008 г. за прилагане на схема от общи тарифни преференции за периода от 1 януари 2009 г. до 31 декември 2011 г. (ОВ L 211, 6.8.2008, стр.1).

² Съгласно член 207, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз Европейският парламент и Съветът, като действат чрез регламенти в съответствие с обикновената законодателна процедура, приемат мерки за определяне на рамката, в която се

ОСП предвижда три вида режими за бенефициерите по схемата: общ режим, специален насърчителен режим за устойчиво развитие и добро управление (наричан по-долу „ОСП +“) и инициативата „Всичко освен оръжие“.

ОСП+

Режимът ОСП+ предлага към наличните намаления на тарифите по общия режим ОСП допълнителни намаления за избрана група от развиващи се страни, които са уязвими поради липса на диверсификация в търгуваните стоки и поради недостатъчна интеграция в международната система на търговия. За да бъдат допуснати до участие в ОСП+, те трябва да ратифицират и прилагат определени основни международни конвенции за човешките и трудовите права, опазването на околната среда и доброто управление. Предназначението на ОСП+ е да се насърчава по-нататъшният икономически растеж и по този начин да се реагира по положителен начин на необходимостта от устойчиво развитие.

В съответствие с критериите за участие в ОСП+, посочени в член 8, параграф 1 от Регламента относно ОСП, преференциите съгласно специалния насърчителен режим за устойчиво развитие и добро управление могат да бъдат предоставени на страна, която:

- е ратифицирала и ефективно прилага всички конвенции, изброени в приложение III, и
- поеме ангажимент да запази ратификацията на конвенциите, както и законодателството и мерките за тяхното прилагане, и приеме редовно наблюдение и преглед на прилагането им в съответствие с разпоредбите за прилагане на ратифицираните от нея конвенции, и
- се счита за уязвима държава.

Критериите за уязвимост са определени в член 8, параграф 2 от Регламента относно ОСП. Уязвима е страна:

- която не е класифицирана от Световната банка като държава с висок доход в продължение на три последователни години и чиито пет най-големи раздела от вноса в ЕС, обхванат от ОСП, представляват повече от 75% от стойността на общия ѝ внос, обхванат от ОСП, и
- чийто внос в ЕС, обхванат от ОСП, представлява по-малко от 1% от стойността на общия внос в ЕС, обхванат от ОСП.

Режимът ОСП + беше предоставян, ако държава или територия е направила искане в този смисъл или до 31 октомври 2008 г., или до 30 април 2010 г., и при разглеждането на искането е установено, че държавата или територията заявител отговаря на условията.

ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ

осъществява общата търговска политика. Предходните регламенти относно ОСП бяха приети само от Съвета.

Съгласно член 8, параграф 3 от Регламента относно ОСП преди края на срока на прилагане на посочения регламент и достатъчно рано за обсъждане на следващия регламент Комисията представя на Съвета доклад относно статуса на ратификация на конвенциите, изброени в приложение III, включително наличните препоръки на съответните наблюдаващи органи.

Настоящият доклад описва актуалния статус на ратификацията и ефективното прилагане на конвенциите, изброени в приложение III към Регламента относно ОСП, от 16-те държави бенефициери по режима ОСП+: Азербайджан, Армения, Боливия, Гватемала, Грузия, Ел Салвадор, Еквадор, Колумбия, Коста Рика, Монголия, Никарагуа, Панама, Парагвай, Перу, Хондурас и Шри Ланка.

На 9 декември 2008 г. Комисията прие Решение³ за създаване на списък на бенефициерите по ОСП +. Режимът ОСП+ бе предоставен на тези държави, които изпълняваха изискванията, определени в Регламента относно ОСП. Списъкът включваше следните 16 държави: Азербайджан, Армения, Боливия, Венецуела, Гватемала, Грузия, Ел Салвадор, Еквадор, Колумбия, Коста Рика, Монголия, Никарагуа, Парагвай, Перу, Хондурас и Шри Ланка.

В сравнение с предходния режим ОСП +, приложим в периода 2006—2008 г.⁴, има три нови държави, обхванати от преференциите ОСП +: Азербайджан, Армения и Парагвай. Молдова и Венецуела престанаха да бъдат бенефициери. През март 2008 г. Молдова беше извадена от списъка на държавите бенефициери, тъй като ѝ бяха предоставени автономни преференции съгласно отделен правен инструмент на ЕС. През август 2009 г. Венецуела беше отстранена от списъка на държавите бенефициери⁵, тъй като не ратифицира Конвенцията на Организацията на обединените нации (ООН) срещу корупцията.

Панама не подаде заявление за предоставяне на ОСП + в рамките на крайния срок 31 октомври 2008 г. и поради това не се възползва от режима ОСП + от 1 януари 2009 г. до 30 юни 2010 г.⁶

---

³ Решение 2008/938/ЕО на Комисията от 9 декември 2008 г. относно списъка на държавите бенефициери, които отговарят на изискванията за предоставяне на специалния насърчителен режим за устойчиво развитие и добро управление, предвиден в Регламент (ЕО) № 732/2008 на Съвета за прилагане на схема от общи тарифни преференции за периода от 1 януари 2009 г. до 31 декември 2011 г. (ОВ L 334, 12.12.2008 г., стр. 90).

⁴ Решение 2005/924/ЕО на Комисията от 21 декември 2005 г. относно списъка на страните-бенефициери, които имат право на схема за специални стимули за устойчиво развитие и добро управление, предвидени в член 26, буква д) от Регламент (ЕО) № 980/2005 на Съвета за прилагане на схема на общи тарифни преференции (ОВ L 337, 22.12.2005 г., стр. 50).

⁵ Решение 2009/454/ЕО на Комисията от 11 юни 2009 година за изменение на Решение 2008/938/ЕО относно списъка на държавите бенефициери, които отговарят на изискванията за предоставяне на специалния насърчителен режим за устойчиво развитие и добро управление, предвиден в Регламент (ЕО) № 732/2008 на Съвета за прилагане на схема от общи тарифни преференции за периода от 1 януари 2009 г. до 31 декември 2011 г. (ОВ L 149, 12.6.2009 г., стр. 78).

⁶ От 1 юли 2010 г. Панама започна отново да се възползва от режима ОСП+ по силата на Решение 2010/318/ЕС на Комисията от 9 юни 2010 г. относно държавите бенефициери, отговарящи на изискванията за предоставяне на специалния насърчителен режим за устойчиво развитие и добро управление за периода от 1 юли 2010 г. до 31 декември 2011 г. , който е предвиден в Регламент (ЕО) № 732/2008 на Съвета (ОВ L 142, 10.6.2010 г., стр. 10).

От 16 август 2010 г. режимът ОСП + беше временно оттеглен за Шри Ланка (за подробности вж. раздела относно Конвенцията за правата на човека).

А. Текущо състояние на процеса по ратифициране

Всички държави бенефициери са ратифицирали всички конвенции, изброени в приложение III към Регламента относно ОСП.

Б. Текущо състояние на процеса по ефективно прилагане

Съгласно член 8, параграф 3 от Регламента относно ОСП Комисията е длъжна да следи статуса на ратификация и ефективното прилагане на конвенциите, залегнали в основата на ОСП+, като проучва наличната информация от съответните наблюдаващи органи. Очаква се Комисията да наблюдава за ефективното прилагане на международните конвенции съгласно съответните им механизми за прилагане. Съобразно с това прегледът на съответствието с изискванията по схемата се основава на доклади и становища на наблюдаващите органи на съответните международни организации.

Настоящият доклад предоставя общ преглед на заключенията на наблюдаващите органи. Подробните препоръки на наблюдаващите органи и други комитети по спазването/прилагането на ООН и Международната организация на труда (МОТ) са приложени към приложение IV към документа, придружаващ доклада за ОСП+. По-специално наблюдението се фокусира върху начина, по който положението се е променило след предходния доклад

Конвенции за човешките права

Държавите бенефициери като цяло спазват изискванията по отношение на ефективното прилагане на конвенциите за човешките права. При повечето от тях обаче има закъснение по отношение докладването пред наблюдаващите органи на ООН. Независимо от това, наблюдаващите органи са отбелязали редица положителни промени, включително приемането на законодателни и политически мерки, предприети с оглед прилагането на конвенциите. Наблюдаващите органи приветстват това положително развитие и препоръчват засилване на усилията за привеждане на националното законодателство в пълно съответствие със съответните конвенции.

В същото време наблюдаващите органи обръщат внимание на някои недостатъци по отношение привеждането на законодателството в съответствие с конвенциите и прилагането им на практика. С оглед на това наблюдаващите органи са приели препоръки за необходимостта от по-нататъшни действия от страна на държавите бенефициери. Комисията използва своите двустранни диалози (за подробности вж. раздела за диалога по ОСП+), за да наблюдава отблизо напредъка, постиган от държавите бенефициери в спазването на изискванията на конвенциите, и да дава тласък за по-нататъшен напредък. Ще бъдат предприети действия, ако има основание за това, както беше направено в случая с Шри Ланка

През 2008 г. в информация, получена от Европейската комисия, включително публично достъпни доклади и отчети от източници на ООН, както и информация от други съответни източници, в това число неправителствени организации, се посочваше, че националното законодателство на Шри Ланка, включващо международни конвенции за човешките права, по-специално Международния пакт за граждански и политически

права, Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание и Конвенцията за правата на детето, не се прилага ефективно. През октомври 2008 г. Комисията започна разследване⁷. При разследването се разчиташе на външни експертни консултации и бе достигнато до заключение, че Шри Ланка не прилага ефективно тези три конвенции. На 15 февруари 2010 г. Съветът на Европейския съюз реши да оттегли временно преференциалните тарифни облекчения по ОСП +⁸ по отношение на Шри Ланка. Специалният насърчителен режим за продукти с произход от Шри Ланка следва да се възстанови, ако основанията за временното оттегляне вече не съществуват. Остава стремежът на ЕС да използва ОСП+ като стимул в подкрепа на подобряването на положението с човешките права в Шри Ланка. Временното оттегляне влезе в сила на 16 август 2010 г.

Конвенции за трудовите права

Държавите бенефициери като цяло спазват изискванията по отношение на ефективното прилагане на основните трудови стандарти на МОТ, определени в основните конвенции на МОТ. Въпреки това някои наблюдаващи органи на МОТ са докладвали за недостатъци в прилагането на някои конвенции, по-специално по отношение на прилагането на Конвенции № 87 и 98, както и на Конвенции № 100, 111, 138 и 182. Независимо от тези въпроси, наблюдаващите органи признават конструктивния ангажимент на държавите бенефициери в процеса на наблюдение и мерките, които тези държави предприемат за справяне със ситуацията. Комисията използва своите двустранни диалози (за подробности вж. раздела за диалога по ОСП+), за да наблюдава отблизо напредъка, постиган от държавите бенефициери в спазването на изискванията по конвенциите, като диалозите могат да дадат тласък за по-нататъшен напредък. Ще бъдат предприети действия, ако има основание за това.

На 31 март 2008 г. Комисията започна разследване⁹, за да установи дали националното законодателство на Ел Салвадор все още включва Конвенция № 87 на МОТ и дали това законодателство се прилага ефективно. Съгласно член 19, параграф 2 от Регламента относно ОСП Комисията реши в съответствие с процедурата, предвидена в член 27, параграф 5 от Регламента, че резултатите от разследването не обосновават временно оттегляне на специалния насърчителен режим. Поради това разследването беше прекратено.

Конвенции за опазване на околната среда и доброто управление

Според докладите, публикувани от наблюдаващите органи, спазването на конвенциите за околната среда и доброто управление е като цяло задоволително. Наблюдаващите органи са докладвали редица положителни промени през отчетния период,

---

⁷ Решение 2008/803/ЕО на Комисията от 14 октомври 2008 г. за започване на разследване съгласно член 18, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 980/2005 на Съвета по отношение на ефективното прилагане на определени конвенции за човешките права в Шри Ланка (ОВ L 277, 18.10.2008 г., стр. 34).

⁸ Регламент за изпълнение (ЕС) № 143/2010 на Съвета от 15 февруари 2010 г. за временно оттегляне на предвидения в Регламент (ЕО) № 732/2008 специален насърчителен режим за устойчиво развитие и добро управление по отношение на Демократична социалистическа република Шри Ланка (ОВ L 45, 20.2.2010 г., стр. 1).

⁹ Решение 2008/316/ЕО на Комисията от 31 март 2008 г. за започване на разследване съгласно член 18, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 980/2005 на Съвета по отношение на защитата на свободата на сдружаване и правото на организиране в Салвадор (ОВ L 108, 18.4.2008 г., стр. 29).

включително напредък в изпълнението на някои конвенции. Въпреки това, все още има някои недостатъци по отношение на задълженията за докладване. И в този случай Комисията използва своите двустранни диалози (вж. следващия раздел), за да наблюдава отблизо напредъка, постиган от държавите бенефициери в спазването на изискванията на конвенциите, и да дава тласък за по-нататъшен напредък. Ще бъдат предприети действия, ако има основание за това.

Диалог по ОСП+

Тъй като режимът ОСП+ служи по отношение на държавите бенефициери като стимул за насърчаване на ефективното прилагане на съответните конвенции, през 2009 г. Комисията установи в тази връзка серия от двустранни диалози с отделните държави бенефициери по ОСП, по-специално в области, в които международните процеси за наблюдение са идентифицирали проблеми, предизвикващи загриженост, както и когато този диалог може да бъде възможно най-полезен принос в подкрепа на по-доброто ефективно прилагане на конвенциите, залегнали в основата на ОСП+. Всички правителства на държави бенефициери по ОСП + отговориха положително на този процес и особено оценяват неговото неофициално, конструктивно и ориентирано към резултатите естество.

Комисията възнамерява да запази, а когато е необходимо, да засили двустранния си диалог с отделните държави по ОСП+, така че да се насърчи текущото постепенно подобряване на прилагането на конвенциите, залегнали в основата на ОСП+.